

अष्टौ वर्षसहस्राणि सहस्रं शतमेव च । महायोगी महादेवो नियमाद्ब्रह्मसम्भवः ।
 अथ वायुर्धनीभूतो अन्ते चरति गोपतेः । फेनोभूतं समुद्रारैः पवनं निर्गन्मुखात् ।
 स निष्क्रान्तस्ततो वक्त्रात् प्राणेन परमाप्तवान् । निर्व्यासभूतः पतितो नैवार्द्रो नैव पार्थिवः ।
 स फेनो वारिमाविश्य चचार वसुधातले । नैवार्द्रो नैव शुष्काङ्गो वायुः संघातमागतः ।
 तत्काले फेनमुत्क्षिप्य पवनः सह वारिणा । निरालम्बे निरालम्बस्त्वभाणि समपद्यत ।
 ते क्षिपन्ति पयो भूमावात्मानं स्नेन घटिताः । नीलमेघारुणप्रख्या नैवार्द्रा नैव पार्थिवाः ।
 ब्राह्मीं मूर्त्तिं समाधाय वायुः सर्वत्रगो वशी । समाः सहस्रं संपूर्णं चचार विपुलं तपः ।
 वज्रिर्वज्रजटी भूत्वा चीरवत्कलवासृष्टकः । तपस्तप्यदनाहारो मौनमास्थाय पुष्करे ।
 वर्षाणाञ्च सहस्राणि त्रीणि चैकं यत्नतः । तस्याग्नेस्तेजःसंभूतो महानग्निः प्रवर्त्तते ।
 स्वर्गप्रकाशकश्चैव स्वर्गवासी तमोनुदः । दिव्यो भूतप्रकाशाख्यस्तपसा ब्रह्मसम्भवः ।
 तपश्चरति धूमाग्निर्लोकानां भूतभावनः । तत्तमो भुवि राजेन्द्र मानुषेषु प्रतिष्ठितः ।
 भास्करस्तेजसंहारो यतो भवति सत्तम । मर्त्यानां सर्वभूतानां तेज आविष्य वर्त्तते ।
 न तु योगबले राजन् ब्राह्मणस्य विशेषतः । तत्तमो नाशयेद्रात्रौ नाप्यहो भविता दयं ।
 पुष्पमित्रो महातेजा यतः सर्वत्रगो वशी । तपश्चरति धर्मात्मा पुष्करेषु समाहितः ।
 महेन्द्रशिखराद्वारा यावत्यो यान्ति मेदिनीं । तावत्स्वरूपमास्थाय तिष्ठते निखिलाः समाः ।
 जानुभ्यां पतितो भूमौ ज्योतिर्नभसि पश्यति । समाः सहस्रं निखिलं नैवैरनिर्मियैर्जगत् ।
 नेत्राणि बद्ध्वा तस्य नेत्रान्तैरभिनिःसृताः । मयं दिनकरे प्राप्ते रश्मिमान् स परिग्रहे ।
 ते रश्मयः प्रभानत्रैः शतशोऽय सहस्रशः । रराज तेजःसंयोगाज्ज्वलद्भिरिव पावकः ।
 सविस्फुलिङ्गैर्नेत्रान्तेरादित्यमनुवर्त्तते । कर्मणोऽन्ते युगान्ते वा जगतो बद्धरूपिणः ।
 बद्ध्वा तु पुनर्भूत्वा निषण्णो वसुधातले । समाः सहस्रं संपूर्णं तपस्तेपे सुदारुणं ।
 निमृहीतेन्द्रियो भूत्वा नाशरोभिर्लेलाम ह । भेरोः शिखरमासाद्य कामं कामेन पीडयन् ।
 तपःकामः स यत्नस्तु कुबेरो नरवाहनः । विष्णुरेव तपोऽध्यवस्तेजसोऽन्तेन जृम्भते ।
 न हि कश्चित् पुमानस्ति य एतत्तप आचरेत् । त्रिषु लोकेषु राजेन्द्र चो विष्णुं सनातनं ।
 वासुकिर्वज्रशीर्षश्च नागेन्द्रो मौनमास्थितः । तप आचरते सम्यक् निधाय मनसा मनः ।
 शेषः सत्यधृतिर्नागो बलवान् ब्रह्मसम्भवः । वृक्षमारुह्य धर्मात्मा अवाकशीर्षोऽवलम्बते ।
 जिह्वं भिल्लेलिहानाभिर्गात्रजं विषमुत्सृजन् । समाः सहस्रं संपूर्णं निराहारस्तपोधनः ।
 कालकूटं विषं तद्धि सुमहत् समपद्यत । येन लोको ह्यभियस्तो न सुखं विन्दते नृप ।
 सर्वत्रानुगतं तीक्ष्णं भुजगेषु महोतले । जङ्गमं स्थावरश्चैव सर्वत्रानुगतं विषं ।
 परस्परं विवृद्धेन हिंसायुक्तेन भारत । नाशयत्यात्मनोऽङ्गानि तेन तीक्ष्णेन भारत ।
 अथ ब्रह्मा महाभागो भूतानां हितकाम्यया । मन्त्रं विस्मृते राजन् ब्रह्माचरमयं हितं ।